

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

Bilingvální MŠ pro sluchově postižené s.r.o.

Holečkova 4, 150 00 Praha 5, Smíchov

Identifikátor zařízení: 600 000 257

Zřizovatel: Federace rodičů a přátel sluchově postižených , Hábova 1571, 155 00 Praha 5

Školský úřad v Praze 5, Na Valentince 5, 150 00 Praha 5, Smíchov

Termín konání orientační inspekce: 1999-10-21, 1999-10-25, 1999-11-01

Čj.	01598/99-1505
Signatura	oa5rt301

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Podkladem pro zařazení školy do sítě škol je koncepce zpracovaná na základě závěrů a definice bilingvismu uvedená v rezoluci mezinárodní konference o bilingvismu ve vzdělávání neslyšících (Stockholm 16.-20.8. 1983). Při tvorbě konkrétního vzdělávacího programu na školní rok 1999/2000 byly využity další odborné publikace: Program vzdělávací práce pro běžné MŠ, Šimon půjde do školy, Školka plná zábavy. Ředitelka zpracovává roční plán rozdělený do měsíčních tematických okruhů, který učitelky dále aplikují do týdenních tematických plánů. Plány činností jsou vždy v pátek vyvěšeny v šatně dětí pro informaci rodičům. Součástí plánování je i zpracovaný plán akcí na školní rok. Pro integrované zdravé děti je vytvářen plán výuky Aj, která probíhá denně, v době kdy děti neslyšící mají individuální logopedický program. Vzdělávací programy jsou přizpůsobeny specifickému zaměření školy, obsahují všechny složky výchovy se zdůrazněním hlavního cíle: ovládnutí gestikulačně znakového jazyka a jazyka společnosti, ve které sluchově postižený žije.

Plánování vzdělávací činnosti vychází ze specifického zaměření školy, je diferencováno vzhledem ke všem zařazeným dětem a důsledně preferuje individuální osobnostní rozvoj. Úroveň plánování a přípravy je vynikající.

Podmínky vzdělávací činnosti

Personální obsazení školy příznivě ovlivňuje kvalitu vzdělávacího procesu. Všechny pedagogické pracovnice jsou pedagogicky a odborně způsobilé, ředitelka a zástupkyně mají odpovídající vysokoškolské vzdělání. Dvě učitelky jsou neslyšící. Členkou kolektivu je logopedka, která má rovněž odpovídající vzdělání. Kolektiv spojuje nejen intenzivní zájem o práci s postiženými dětmi, ale i věkový průměr do 35 let. Souběžné působení je nutností, neboť část činností vykonávají děti společně a další část je diferencována dle potřeb dětí. Základem je intenzivní individuální práce s jednotlivými dětmi.

Mateřská škola působí v prostorách Speciální školy pro sluchově postižené druhým rokem. Prostory pro spec. mateřskou školu byly zrekonstruovány vlastními náklady, převážně formou sponzorských darů (projektová dokumentace, úpravy interiéru, vybavení). Interiér je vytvořen vkusně a účelně, světelné i tepelné podmínky jsou dobré (nově instalované osvětlení). Pro potřeby celotýdenního pobytu dětí byly vytvořeny odpovídající podmínky, ložnice a společenská místnost jsou útulně vybaveny. Logopedická pracovna je vybavena potřebnou didaktickou a počítačovou technikou, prostředky pro vybavení získala škola převážně darem z Adventního koncertu. Další specifické pomůcky škola získává rovněž od sponzorů, pomůcky pro denní vzdělávací činnost vyrábějí učitelky. Nevyhovující je stravování dětí ve společné školní jídelně. Zahrada poskytuje možnost k rekreačnímu pobytu dětí, její vybavení však předškolním dětem nevyhovuje (nebyla k tomuto účelu zřízena).

Režim dne je zpracován s ohledem na specifické potřeby dětských skupin, časté střídání činností a možnost volby dle vlastního přání je respektováno. Učitelky vytvářejí variabilní podmínky pro děti s různým druhem postižení i pro děti zdravé. Počet zapsaných dětí těmto požadavkům odpovídá (4 děti neslyšící, 4 s kombinovanými vadami, 4 děti zdravé -převážně sourozenci dětí neslyšících). Vzhledem k individuálním technikám a logopedii dochází ke zkrácení doby pro pobyt venku, v jarních a letních měsících jsou však některé činnosti uskutečňovány mimo budovu.

Pitný režim je uskutečňován pouze v rámci stravování, mimo něj zaveden není.

Personální i materiální podmínky jsou vzhledem k zaměření školy vynikající. Psychohygienické podmínky jsou zajišťovány velmi dobře. Nevyhovuje stravování ve společné jídelně.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Zvolené formy a metody odpovídají speciálním potřebám dětí, většinu tvoří individuální program. Děti jsou zapojeny do skupinové činnosti s ohledem ke svému možností, pokud dítě i krátké společné soustředění nevydrží, odchází spontánně k jiné činnosti. Souběžné působení slyšícího učitele a neslyšícího lektora umožňuje variabilní program pro všechny děti. Během činností se jednotlivé děti střídají v pracovních logopedky, kde rovněž vykonávají individuální činnost. Prostor pro sebevyjádření dětí je vytvářen, dítě je podporováno a motivováno ke komunikaci a samo může zvolit, jak se chce vyjádřit, zda ve formě mluvené, či znakové. Společenské a kulturní návyky jsou vytvářeny přiměřenou formou, hygienické návyky má většina dětí vytvořeny. Při stolování se děti zapojit nemohou, je vytvářena péče o kulturu stolování, ale v příslušných společných prostorách není účinná. Forma výuky Aj pro zdravé děti je hravá a odpovídá věkovému složení dětí.

Formy a metody vzdělávací činnosti jsou na velmi dobré úrovni.

Motivace a hodnocení

Bilingvální prostředí posiluje sebedůvěru dětí, neboť jim dává více možností ke komunikaci. Pozitivní je i zařazení dětí zdravých, přibližuje složení kolektivu modelu rodinné skupiny. Učitelky používají k motivaci dostatek názorného materiálu a moderní počítačovou techniku. Hodnocení dětí je převážně pozitivní, pochvala a povzbuzení je základním prostředkem k udržení i vzbuzování zájmu dětí. Děti jsou přiměřeně ke svému chápání vedeny i k hodnocení ostatních a k rozlišování pojmů dobré a špatné. Získané poznatky, dovednosti a návyky jsou každodenně upevňovány.

Motivace a hodnocení jsou základem pro vzbuzení i udržení zájmu dětí se speciálními potřebami. Jejich využití je na velmi dobré úrovni.

Interakce a komunikace

Přítomnost slyšících i neslyšících pedagogů umožňuje volbu optimálního komunikačního systému. Většina sluchově postižených dětí při komunikaci používá český znakový jazyk. Tato skutečnost je v souladu s bilingválním programem a se stupněm sluchové vady. Každodenní používání znakového jazyka urychluje růst pojmové zásoby dětí a tím rozvíjí i jejich myšlení. Znakový jazyk vytváří rovněž dostatečný prostor pro volné vyjadřování a přispívá k rozvoji slovní zásoby. Český jazyk je v bilingválním programu považován za druhý jazyk, jeho mluvené formě je věnována menší časová dotace, než na většině jiných mateřských škol pro sluchově postižené.

Interakce a komunikace je vzhledem k bilingválnímu zaměření školy zajišťována velmi dobře.

Spontánní činnosti

Realizovaný bilingvální program respektuje osobnosti dětí. Dětské hře je věnována většina volného časového prostoru, hra je učitelkami rozvíjena a obohacována prostřednictvím komunikace s dětmi. Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený.

Úroveň spontánních činností je velmi dobrá.

Řízené činnosti

Organizace činností respektuje individuální tempo dětí a umožňuje všem dětem aktivní spoluúčast na programu a seberealizaci. Uskutečňované vzdělávací činnosti jsou zajišťovány ve velmi dobré kvalitě. Sluchovou vadu se daří do značné míry kompenzovat využíváním zraku a dalších smyslů. Pamatováno je na logopedickou péči, která je zaměřena na reedukaci artikulace a rozvoj slovní zásoby. Škola systematicky organizuje vzdělávací akce mimo areál školy, které přispívají k získávání praktických zkušeností a k rozvoji prožitků, citů a zájmů dětí.

Řízené činnosti jsou realizovány na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Vzdělávací činnost školy je uskutečňována na základě promyšleného programu a v součinnosti všech zainteresovaných subjektů (odborníků i rodičů). Její úroveň je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Cílem vzdělávací koncepce školy je zlepšování komunikační kompetence malých těžce sluchově postižených a neslyšících dětí podle zásad bilingválního přístupu s cílem zajistit jejich všestranný a harmonický psychický a sociální rozvoj, srovnatelný s rozvojem slyšících dětí. Základní ideou je rozvoj jazykových znalostí dětí v českém znakovém jazyce, v českém psaném a mluveném jazyce. Vzdělávací koncepce vychází ze složení dětí, respektuje jejich potřeby a zvláštnosti sestavených skupin a jednotlivců. Prostředky plnění jsou zpracovány v oblastech rozumové výchovy, morální výchovy a estetické výchovy. V těchto oblastech je zaměření specifikováno vzhledem k postiženým dětem, v ostatních oblastech výchovy není nutné využívat zvláštních metod a postupů. Vzdělávací koncepce akceptuje plně Úmluvu o právech dítěte, článek 23, odst.1-4. a Vyhlášku MŠMT 127/97 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách.

Další zpracované plánování jsou plány spolupráce s rodinou, režim dne rozdělený do dopoledního a odpoledního bloku činností a plány individuálního rozvoje dětí, které jsou zpracovány dle návrhu a doporučení SPC a odborníků a pravidelně doplňovány.

Plánování je postaveno na konkrétních podmínkách a potřebách speciálního zařízení a je všemi zaměstnanci i rodiči akceptováno. Úroveň je vynikající.

Organizování

Vedení mateřské školy je zcela v kompetenci ředitelky. Učitelky zodpovídají za pedagogický proces a pomáhají aktivně při zajišťování dalších akcí školy (den otevřených dveří, návštěvy Toulcova dvora, školy v přírodě, besídky, vánoční trhy, vystoupení dětí).

Ředitelka spolupracuje s vedením Speciální školy pro sluchově postižené, ve které je speciální MŠ umístěna na základě dohody o spolupráci. Součástí dohody je ze strany SpŠ poskytnutí dostatečných a vhodných prostor pro provoz MŠ a zájem SpŠ na postupném uplatňování bilingvální koncepce ve výuce. Ze strany MŠ závazek vypracovat pro SpŠ koncepci a

metodikou bilingvního vzdělávání a výuky znakové řeči. Součástí je i úprava hospodářských vztahů.

Povinná dokumentace školy je vedena řádně. Osobní dokumentace dětí obsahuje osobní anamnézu každého dítěte, rozhodnutí o přijetí do BMSŠ, dotazník pro rodiče, zápisy z vyšetření dětí SPC, rozhodnutí o OŠD, vyšetření PPP s doporučením pro další pedagogickou činnost, zpracované plány individuálního rozvoje v oblasti jazykové, socializační, kognitivní, motorické, komunikační, v oblasti sebeobsluhy a terapeutických činností. V plánech jsou zaznamenávány výsledky a pokroky dítěte. Učitelky a logopedka dle těchto plánů vedou pedagogický proces. Konzultace s odborníky jsou pravidelné.

Informace jsou zaměstnancům předávány většinou formou osobního kontaktu a písemně na nástěnkách.

Rodičům jsou poskytovány informace v písemné formě na nástěnkách (vnitřní řád školy, režim dne, aktuální informace, týdenní plány, akce školy, činnost SPC, výtvarné práce). Škola nabízí poradenskou činnost i prostřednictvím Federace rodičů a přátel sluchově postižených, která vydává i vlastní noviny. Rodiče jsou aktivně zapojováni do řízení, spolupracují při zařizování různých propagačních akcí školy a podílejí se i sponzorsky. Účastní se i přednášek, seminářů, výuky znakového jazyka a seznamování s kulturou neslyšících, mají možnost zapůjčování knih, časopisů, videokazet.

Pedagogické pracovnice zpracovávají projekty pro bilingvní vzdělávání, pro estetickou činnost jako podklad pro žádosti o granty, které významně umožňují chod speciální školy.

Děti vystupují na veřejnosti s programem dramatické tvorby.

Pravidelnou mimoškolní akcí je i plavecký výcvik v bazénu základní církevní školy sester Voršilek v Praze 1.

Organizační uspořádání speciálního předškolního zařízení má vynikající úroveň po stránce řízení i kvality informačních systémů.

Vedení a motivování pracovníků

Část kolektivu působila již při založení Experimentální bilingvní speciální mateřské školy v Hábově ulici, kolektiv byl dotvořen v loňském školním roce již v současných prostorách. Úzká spolupráce se zřizovatelem a rodiči pomáhá při plnění vzdělávací koncepce a zejména při propagaci školy na veřejnosti, která je jedním z motivačních činitelů v pedagogickém procesu. Ředitelka má demokratický styl řízení, další subjekty se mají možnost na řízení podílet. Ve škole je velice příznivá a tvořivá atmosféra, otevřená komunikaci mezi dospělými i komunikaci mezi dospělými a dětmi. Ze strany rodičů je zřetelná důvěra k ředitelce a ostatním zaměstnancům školy. Hodnocení pracovníků je založeno na denním kontaktu s ředitelkou, má spíše morální charakter, finanční ohodnocení je vzhledem k omezeným prostředkům zanedbatelné. Ředitelka vysoce hodnotí odbornost, zájem o práci, citlivost a vnímavost k dětem. Všechny učitelky se společně s ředitelkou snaží o zkvalitňování pedagogické práce, účastní se přednášek, kurzů, školení, v současné době navštěvují videotrenink v klubu na Novotného lávce. Videozáznam práce učitele a hodnocení pokroků dítěte videoanalýzou využívají učitelky jako dalšího prostředku ke zlepšování vzdělávací práce. Jedna z učitelek se připravuje k vysokoškolskému studiu.

Rozbory pedagogické práce a dosažených výsledků u dětí jsou významnými motivačními činiteli v práci učitelek, které ředitelka společně s morálním ohodnocením využívá. Podporou jsou i veřejná vystoupení dětí. Systém vedení a motivování lidí je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanizmy

Práce všech pracovníků se v pedagogickém procesu neustále prolíná. Ředitelka z těchto důvodů neuskutečňuje formální hospitační činnost, ale své postřehy s učitelkami, či vychovatelkami okamžitě projednává. Učitelky na sebe působí vzájemným příkladem, komunikace mezi učitelkami slyšícími i neslyšícími má konstruktivní charakter, vzájemně si pomáhají.

Kontrola provozu a hospodaření školy je uskutečňována zřizovatelem pravidelně, kontrola pracovních a mzdových prostředků je prováděna formou čtvrtletního výkazu pro ŠÚ v Praze 5. Finanční dary škole jsou poskytovány formou darovacích, či sponzorských smluv.

Kontrolní systém vykazuje řád a pravidelnost. Jeho úroveň je velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Řízení mateřské školy je založeno na vysoké odbornosti ředitelky, jejím zájmu o praktické uskutečňování koncepčních cílů a o další zvyšování kvalifikace pedagogického kolektivu. Úroveň řízení je vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol ze dne 18.11.1998, čj. 31571/98-21
- Jmenovací dekret ředitelky od 1.7.1997
- čestné prohlášení ke způsobilosti k právním úkonům
- dohoda o spolupráci SŠ a MŠ ze dne 1.9.1998
- závazný posudek HES ze dne 20.9.1998
- vzdělávací koncepce školy, měsíční plány, týdenní plány
- režim dne, vnitřní řád školy, rozpis služeb učitelek
- přijímací řízení, evidenční listy, osobní dokumentace dětí, plány indiv. rozvoje, Rozhodnutí o OŠD
- zahajovací výkaz o spec. školách k 30.9.1998, čtvrtletní výkazy o pracovních a mzdových prostředcích
- projekty, žádosti o granty, darovací listiny, sponzorské smlouvy
- třídní knihy, docházky dětí

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu zabezpečují chod speciální mateřské školy ve formě mzdových prostředků. Jejich čerpání je vzhledem k účelu jejich poskytnutí efektivní.

Celková úroveň školy je vynikající.

ZÁVĚR

pozitiva:

- integrace zdravých dětí pro získání dovednosti dorozumět se se sourozencem znakovou řečí, i pochopit lépe jeho svět
- nadšení a empatie celého pedagogického kolektivu v práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami
- aktivní zapojení rodičů a jejich důvěra k zaměstnancům školy
- estetické prostředí a materiální a prostorové podmínky

negativa:

- způsob stravování ve společné jídelně s dětmi a žáky SpŠ

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislava Vandová	..Vandová v.r.
Členové týmu	Mgr. Karel Kuchler	Kuchler v.r.

V Praze dne 12. listopadu 1999

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .15. listopadu 1999

Razítko

Mgr. Jana Fenclová

..Fenclová v.r.

.....
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-11-29	015 122/99-1505
Zřizovatel	1999-11-29	015 123/99-1505

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
1999-11-29		Připomínky nepodány